

عنوان مقاله:

ارزیابی انتقادی رویکرد تاویلی اشاعره در فهم نصوص دینی از منظر آیه الله جعفر سبحانی

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 20، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

ابوذر رجبی - عضو هیئت علمی دانشگاه معارف اسلامی

خلاصه مقاله:

استفاده از روش تاویل در فهم متن از گذشته بین متفکران اسلامی رایج بوده است. فارغ از گروه خاصی از فریقین که از این روش استفاده نبرده اند و آن را نفی می کنند؛ عمده اندیشمندان اسلامی از آن در حوزه مباحث تفسیری و کلامی استفاده می کنند. البته مواجهه یکسانی با آن در میان موافقان وجود ندارد. دسته ای به پذیرش حداکثری این روش نظر داشته و برخی استفاده حداقلی و برخی از بهره اعتدالی آن سخن می گویند. متکلمان اشعری به خصوص در طبقه متقدمان اگرچه منکر کلی تاویل نیستند؛ اما عملاً از آن اجتناب ورزیدند و لوازم و نتایج دیدگاهشان تفاوتی با اهل حدیث ندارد. استاد سبحانی در مقام یک مفسر کلامی، در تفسیر آیات قرآن و روایات، استفاده از روش تاویل را منوط به رعایت ضوابط و شرایطی مجاز دانسته و به نقد رویکردهای افراطی و تفرطی در این عرصه میان متفکران اسلامی می پردازد. براساس یافته های این پژوهش وی استفاده اشاعره از این روش را در تفسیر آیات قرآن نقد و ارزیابی کرده است و رویکردشان را خلاف عقل و نقل می داند. در این پژوهش به روش توصیفی تحلیلی، ضمن اشاره به ضرورت و جایگاه تاویل نزد ایشان، ارزیابی انتقادیشان را به اشاعره در بهره گیری از آن دنبال خواهیم کرد.

کلمات کلیدی:

تفسیر، فهم متن، تاویل، تشبیه، صفات خبری، اشاعره، استاد سبحانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1267219>

